

ΝΕΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.

Ἀθήναι, τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1900.

ΑΡΙΘ. 20.

Διευθύντρια ΜΑΡΙΚΑ Κ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ

Γραφεῖον ΟΔΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 39

ΑΠΟ 1^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

ΕΙΣ ΣΧΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ

ΔΕΚΑΕΞΑΣΕΛΙΔΟΝ

ΕΠΙ ΕΚΔΕΚΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΟΙ ΔΙΑΠΡΕΠΕΣΤΕΡΟΙ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΩΝ ΜΑΣ

Συνεταιρισθεῖσα μετὰ τοῦ γνωστοῦ λόγιου καὶ ποιητοῦ κ. Νίκου Ζαχαρίου ἐκ Σάμου, λαμβάνω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἀναγγείλω τοῖς ἡμετέροις συνδρομηταῖς ὅτι ἀπὸ πρώτης Ὀκτωβρίου μεταρρυθμίζεται τὸ φύλλον, ἐκτυπούμενον ἐπὶ καλλιτέρου χαρτοῦ εἰς σχῆμα ὀγδοον, δεκαεξασέλιδον, προσλαμβάνον ὡς νέους συνεργάτας, τοὺς διαπρεπεστεροὺς τῶν λογίων καὶ ποιητῶν μας. Σελίδες τινὲς πρὸς τούτοις θὰ ἀφιερῶθωσιν εἰς εἰδικὰ παιδαγωγικὰς μελέτας. Ἡ Διεύθυνσις δὲν ἐφείσθη δαπάνης ἵνα εὐχαριστήσῃ τοὺς πολυπληθεῖς συνδρομητὰς τοὺς ὑποστηρίξαντας τὸ φύλλον, δι' ὃ ἐκφράζει αὐτοῖς τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην της.

Ἡ Διευθύντρια

Μαρίκα Κ. Φιλίππιδου.

ΜΥΣΤΙΚΟΝ

Τὸ ὄνομα, μὴ τὸ πῆς, τὸ ἀγαπημένο,
Τῆς κόρης ποῦ γὰρ στέναρε στεράζει·
Μὴ τὸ πῆς στὸ χαρτί, ὅταν ἡ Μοῦσα
ὁλόχαρῃ σὲ κράζει.

Στὸν ἄμμο, μπροστὰ στὸν ἥλιο, μὴ τὸ γράφῃς
Στὴν πρόσκαιρῃ χαρὰ σου·
Στὸν ὕπνο κι' ἂν τὸ πῆς θὲ ρὰ τὸ μάθουν
Μὲ μιὰς τὰ δρεῖράτά σου.

Στὸ ἄνθος μὴ τὸ πῆς, εἰς τὸν ἀέρα,
Κι' ἂν νεκρωθῇ τὸ σῶμα,
Καὶ ἀπὸ λυπηρῆς πεθάνης καμμιὰ μέρα
Οὔτε τὸ μνήμα ρὰ τὸ μάθῃ ἀκόμα.

Οἱ φίλοι μας πιστοὶ τόσο δὲν εἶνε,
Καὶ διάκρισι τὸ λούλουδο δὲν ἔχει,
Δὲν ἔχει τὸ χαρτὶ πίστι καμμία,
Κι' ὁ ποιητὴς ξεγελασμένος τρέχει.

Οὔτε τὸ κῦμα ποῦ μὲ μιὰς πέτιται
Τὸ ὄνομα ρὰ σβῶσῃ τὸ γραμμένο·
Ὁ ὕπνος μας βαθεὺς τόσο δὲν εἶνε,
Οὔτε τὸ μνήμα εἶνε καλὰ κλεισμένο.

Ἰωάννης Ν. Γουπάρος.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΣ ΑΡΧΑΙ

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΣ

(Συνέχεια)

Μετὰ τ' ἀνωτέρω δυνάμεθα συνοψίζοντες αὐτὰ καὶ ἀκριβολογοῦντες νὰ εἰπώμεν ὅτι καλλιτεχνία εἶνε (σχετικῶς, διότι ἀπολύτως θεωρουμένη ἔχει τὸν ἐν ἀρχῇ δοθέντα ὀρισμὸν) ἡ δι' ἐξωτερικῶν τῶν παραστάσεως τῶν ἐνδομύχων ιδεῶν.

Δυνατὸν ὅθεν ποσάκις νὰ υποδιαίρεσθωσιν αὐτὴν δοχαίς καὶ τὰς ἐνδομύχους ιδέας.

Οὐχ' ἦττον ἡ τοιαύτη υποδιαίρεσις δὲν εἶνε τὸσον εὐχερὴς ὅσον ἐκ πρώτης ἰσως ὀψεως φαίνεται. Διότι αἱ ἐν-

ΤΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1 Σ3 Υ1 Φ6.0033

ΘΥΜΗΣΟΥ

Θυμίδου, ποῦ στεκόμαστε
στοῦ καραβιοῦ τὴν πλώρη
κι' ἔβραζε γύρω ἡ θάλασσα
καὶ βούρκωναν τὰ ὄρη.

Θυμίδου τοὺς θεώρατους
γκρεμοὺς καὶ τὸ λαγκάδι,
ὅπου μαζὶ μᾶς εὗρισκε
πολλὰς φορὲς τὸ βράδυ.

Καὶ κύττα τόρα μάτια μου
καὶ κάτωσπρέ μου κρίνε,
βουνά, γκρεμοὺς καὶ θάλασσες,
ποῦ ἀνάμεσά μας εἶνε.

Ἰω. Π. Πετρουνάκος.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΩΝ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΣ

Εἰ καὶ ἐκ τῶν προτέρων καλῶς γνωρίζομεν, ὅτι πολὺ θέλομεν προσκρούσει εἰς τὴν μετριοφροσύνην σεβαστοῦ πολυμαθοῦς φίλου καὶ συμπολίτου ἡμῶν, τοῦ ποιητοῦ Ἀριστείδου Καψοκεφάλου, δημοσιεύοντες ἐνταῦθα ἱστορικὰς τινὰς περὶ τοῦ εὐγενοῦς τῶν Καψοκεφάλων οἴκου σημειώσεις, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ σταματήσωμεν ἐπ' ὀλίγον καὶ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ τούτου, ὅστις πολλῶν ἄλλων περισσότερον τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ δικαιοῦται νὰ καταλάβῃ θέσιν ἐν τῇ ἑλληνικῇ Παρνασσῷ.

Ὁ εὐπατρις τῶν Καψοκεφάλων οἶκος ἐν Ζακύνθῳ ἀρχαιότατος τυγχάνει. Παρατρέχοντες τὰ περὶ τῆς καύσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ γενάρχου τοῦ οἴκου τούτου, — ἐξ οὗ συμβάντος καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχεν οὗτος, — διαδιδόμενα, ἀρκούμεθα ἀναφέροντες ἐνταῦθα γεγονότα ἐξ ἐπισήμων καὶ ἰδιωτικῶν προκύπτοντα ἐγγράφων καὶ ἐπὶ ἐποχῆς γνωστῆς, ἥτοι ἐπὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ Ἑνετοκρατίας. Ὁ Ἀναστάσιος Καψοκέφαλος τοῦ Φραγκίσκου, συμπλέων ποτὲ τῷ τριηράρχῃ Κ. Καπνίσῃ ἐκ Ζακύνθου, πλήρης θάρρους καὶ γενναιότητος κατεδίωξεν ὑπ' αὐτὰ τὰ ὄμματα τῶν ἐχθρῶν πειρατικῶν πλοίων, τὸ ὅποιον, καίπερ πληγωθεὶς, ὀλοσχερῶς κατέστρεψεν, ἐπιστέψας οὕτω διὰ τῆς ἱκανότητός του τὸ ἐπικίνδυνον ἐκεῖνο ἀνδραγήθημα, παροτρύνων καὶ διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος ἐμψυχῶν τοὺς ὑπ' αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις κατόπιν περιστάσεσι, κατὰ τὴν ἀπὸ 5 Μαρτίου 1698 μαρτυρίαν αὐτοῦ τοῦ γενικοῦ Προνοητοῦ καὶ Ἐλεγκτοῦ τῶν νήσων Ἀντωνίου Μολίνου, καθ' ἃς ἐδέησεν, ἀπόντος τοῦ τριηράρχου, νὰ διευθύνῃ αὐτὸς τὴν λιθουρνίδα καὶ ἐκτελήτῃς πολλαπλᾶς διαταγᾶς, ἃς παρ' αὐτοῦ τοῦ Μολίνου ἐλάμβανε, τυφλὴν ἐπεδείξατο ὑπακοὴν καὶ προθυμίαν ἄκραν εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν ἐκείνων, τόσῳ ἐν Ναυπάκτῳ, ὅσῳ ἐν Κορίνθῳ καὶ ἀλλαχοῦ ὅπου εἶχε ταχθεῖ.

Καί, αὐτοὶ οἱ Γενικοὶ Προνοηταὶ τῆς Ἑνετίας Φραγκίσκος Κορνέρ καὶ Δανιὴλ Δολφίνος, ὁ μὲν τῇ 10ῃ ὁ δὲ τῇ 12ῃ Νοεμβρίου 1715 βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ Ἀναστάσιος Καψοκέφαλος ἐμπλεῶς ζήλου πρὸς τὴν Ἑνετικὴν Δημοκρατίαν ἐπιβιβασθεὶς μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου καὶ τριάκοντα τεσσάρων ἀνδρῶν, οὓς ἐξ ἰδίων συνετήρει, ἐπὶ δημοσίου πλοίου, πολλὰ παρέσχε, κατὰ τὸν τότε πόλεμον, παραδείγματα εὐψυχίας καὶ ἀφοσιώσεως. Τοῦτο δ' ἐπιβεβαιῶν καὶ ὁ γενικὸς Προνοητὴς Ἀνδρέας Πιζάνης, ἐν ἔτος κατόπιν καὶ ἀκριβῶς τῇ 8 Ν)βρίου 1716, προσέθετεν, ὅτι ὁ αὐτὸς Καψοκέφαλος ἐπιβὰς καὶ αὐτὸς ἰδιωτικοῦ πλοίου, ὡς πλοίαρχος, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου καὶ δεκαπέντε ἀνδρῶν, ἥρως ἐν συγκρούσει μετὰ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου ἀνεδείχθη. Κατὰ δὲ τὴν πιστοποίησιν τοῦ ἀνωτέρου Ἀνδρέου Πιζάνη ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου ἐπιβὰς καὶ πάλιν ὁ Καψοκέφαλος μετὰ δώδεκα ἀνδρῶν τοῦ πλοίου «Ἵγεία» (Salute) καὶ ναυμαχήσας πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἐπληρώθη εἰς τὸ πρόσωπον, φονευθέντων καὶ τεσσάρων τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἀνδρῶν.

Ὅθεν καὶ ἡ Ἑνετία τὰς σπουδαίας ταύτας τοῦ Καψοκεφάλου ὑπηρεσίας ἀναγνωρίσασα καὶ δικαίως ἐκτιμήσασα ὡς καὶ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ γενναϊότητά του ἀπένειμεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀπογόνους του αἰωνίως, διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1718 Διατάγματος τῆς Γερουσίας, τὸν βαθμὸν καὶ τίτλον τοῦ Κόμητος (Comte) παρχωρήσασα ἅμα καὶ τινὰ αὐτῷ κτήματα ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Λιβιάδι τῆς Ζακύνθου, σὺν ἑκατὸν βατσελλοῖς σίτου ἐτησίως.

Τέκνα τοῦ ἥρωος Ἀναστασίου Καψοκεφάλου, ἀποθανόντος τῷ 1748, ἐγένοντο οἱ: — Φραγκίσκος (1707) καταγραφεὶς ἐν τῷ λόχῳ τοῦ Domenico Pozzo di Borgo τῇ 1 Ἀπριλίου 1727, εἶτα ἐν τῷ τοῦ Ἰωσήφ Zanoni τῷ 1742, ἐν τῷ τοῦ Ἀγγέλου Giansich τῷ 1744 καὶ ἐν ἄλλοις βραδύτερον, — Ἀντώνιος, ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς, διορισθεὶς διὰ τῆς ἀπὸ 29 Δ)βρίου 1739 διαταγῆς τοῦ γεν. Προνοητοῦ Γεωρ. Γρυμάνη, δημόσιος ταμίας ἐπὶ τῶν δημευομένων περιουσιῶν, ἀντὶ τοῦ πατρὸς του, διορισθέντος καὶ μὴ ἀποδεχθέντος τὴν θέσιν ταύτην, καὶ κατόπιν ἐπὶ 40 ἔτη ὑπηρετήσας ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἀγροτικῶν θειριστῶν, ἀποθανὼν δὲ κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1770, — Νικόλαος (1714) καὶ — Γεώργιος (1727 — 1816).

Τοῦ Γεωργίου τούτου, ἐπιζήσαντος τῶν ἄλλων ἀδελφῶν καὶ κληρονομήσαντος αὐτοῦς, τέκνα ἐγένοντο οἱ: — Γάμπαρας (1755 — 1811), Φραγκίσκος, (1763 — 1824) καὶ Ἀναστάσιος (1765 — 1834). Ἐκ τοῦ Φραγκίσκου νυμφευθέντος τὴν Ρεγγίναν Ρώσση, ἐγεννήθη ὁ Γεώργιος (1813 — 1892), ὁ νυμφευθεὶς (1831) τὴν Διονυσίαν Ι. Βρυώνη, ἐξ οὗ ἐγεννήθησαν οἱ Φραγκίσκος (1834 — 1895) ὑποδικηγόρος καὶ ταμὴς τοῦ εὐπατριάρχου δικηγόρου Νικολάου (1863) ἐξ οὗ νυμφευθέντος τὴν Μαρίαν Τσιλιάνη, ἐγεννήθη υἱὸς Φραγκίσκος, (1897), — Ἀριστείδης (1836), — Ἰωάννης (1839), — Ἀντώνιος (1847) ὁ ἐκ τῆς Ἰωάννας Α. Βλάχου γεννήσας τὸν Γεώργιον (1875)

ἀγιογράφον, νυμφευθέντα τὴν Λαμπρινὴν Α. Κλάδην καὶ —Κωνσταντῖνος (1852) ὁ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν θεραπεύων τὰς Μούσας.

Ὁ Ἀριστείδης ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ τῇ 4 Δ. θρίου 1836. Παῖς ὢν ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα ὑπὸ τῶν Σπυρίδωνος καὶ Ἰωάννου ἀδελφῶν Ἰόρκου, ὅτε, τοῦ σχολείου αὐτῶν διαλυθέντος, ἐμαθητεύσε παρὰ τῷ ἱστοριογράφῳ Π. Χιώτῃ μέχρι τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὅτε ἀποσυρθεὶς ἐκείθεν ἐφοῖτα ὡς ἀκροατὴς μᾶλλον εἰς τὸ Λύκειον Ζακύνθου παρὰ τῷ διαπρέποντι τότε ἐκ Βοωνίας καθηγητῇ Α. Μαρτζώκῃ. Οὕτως ἐξεπαιδεύετο ὁ Ἀριστείδης, ὅτε, κατὰ τὸ 16ον τῆς ἡλικίας του ἔτος, ἐνεφανίσθη πρῶτα τινὰ τῆς ἀνοίξεως, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἰδίου ποιητοῦ, ὡς ποτε εἰς τὸν πολὺν Βερανζέρον, ἀκτινοβόλος ἡ μούσα Καλλιόπη, ἥτις προσμειδίῳσα ἐδωρήσατο αὐτῷ τὸν ποιητικὸν οἶστρον, ἔκτοτε δὲ καὶ ἤρξατο γράφων στίχους ποιητικούς.

Ἐν ἔτει 1860 γαλθανισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου ἐνθουσιασμοῦ, ἐδημοσίευσεν εἰς γλῶσσαν δημῶδη ποίημα, δι' οὗ πρῶτῳ τὸν ριζοσπάστας βουλευτὰς, ἵνα φανῶσιν ἐν τῇ Ἰονίῳ Βουλῇ ἄξιοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐκλέξαντος αὐτοὺς λαοῦ καὶ ὑποστηρίξωσι τὸ τῆς Ἐνώσεως ζήτημα. Διὰ τὸ ποίημα τοῦτο, τὸ δημοσιεύθη ὑπὸ ἀγγλικῆν προστασίαν τῶν νήσων, πολλῶν ἔτυχεν ἐπαίνων ἐκ μέρους τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ. Καὶ κατὰ τὸ 1864, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπὶ τῶν φρουρίων τῆς Ἑπτανήσου ὑψώσεως τῆς κυανολεύκου, ἐδημοσίευσεν ποίημα, οὗ ἡ ἀνάγνωσις προὔκαλει τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐκτοτε δὲ ἐξηκολούθησε δημοσιεύων διάφορα ποιήματα ἐν ἐφημερίσιν καὶ περιοδικαῖς λίαν εὐχαρίστως καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος πάντοτε ἀναγινωσκόμενα.

Ὡς ποιητὴς ἐξεταζόμενος ὁ Ἀριστείδης Καψοκέφαλος φέρει πλούσιον τὸ τάλαντον τῆς ποιητικῆς ἐμπνεύσεως, ὡς φύσει ποιητὴς, ἀλλ' ἔγραψεν εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ φύσις δὲν ἐχαλιναγωγεῖτο ὑπὸ τῆς τέχνης. Ὑπῆρξαν ἐν Ζακύνθῳ ἐποχαὶ τόσῳ ποιητικαί, ὥστε καὶ τὸ ἐλάχιστον ἐνεθουσίαζε τοὺς πολλοὺς καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐκεῖνος, ὁ ἀποτυπούμενος εἰς στίχους, ἀπερρόφα πᾶσαν πρὸς τὸ τεχνικὸν τῆς ποιήσεως μέρος προσοχὴν. Μία τοιαύτη ἐποχὴ ἠδίκησε τὸν Καψοκέφαλον, ὅστις, καίπερ γεννηθεὶς ποιητὴς καὶ πολλοὺς ποιητικωτάτους στίχους γράψας, ἠρκέσθη εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἐμπνευσιν, παραμελήσας τὴν τέχνην καὶ τὴν φόρμῃ. Ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν ἑλλειψιν ταύτην, ἥτις, ὡς ἤδη ἐρρήθη, δέον ν' ἀποδοῇ εἰς τὰς καθ' ἃς ἔζησε καὶ ἔγραψε ποιητικὰς ἐποχάς, οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὸν ποιητικὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν ποιητικὸν σχηματισμὸν τοῦ Καψοκέφαλου, διαφανόμενα εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ ποιητικά. Τὰ ποηήματα «Διὰ δύο ἀδελφαί» καὶ αἱ «Ἀκαμνησεῖ» δὲν εἶνε μικρὰς τινας ἀξίας ἔργα, περικλείοντα καὶ φαντασίαν καὶ λυρισμὸν. Οὕτως ὁ Καψοκέφαλος, ἐμπνευσμένος ποιητὴς καὶ μελετηρότατος, ἀντιπροσωπεύει ἐν Ζακύνθῳ μίαν ἐποχὴν ποιητικὴν, ἥτις ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ τῆς εἰς πᾶν, ἔστω

καὶ μικρὸν, κατέλειπε μόνην τὴν φαντασίαν ἐργαζομένην καὶ παρημέλει τῆς τέχνης τὰς ἀξιώσεις. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλως μείοι τὸν ποιητικὸν τοῦ Καψοκέφαλου σχηματισμὸν, διότι οὗτος, εἰ καὶ δὲν ἠκολούθησε τὴν πρόοδον τῆς τέχνης, ὡς οἱ ποιηταὶ μας ἀδελφοὶ Μαρτζώκῃ, ὁ Ἰ. Τσακασιάνος καὶ ὁ νεαρὸς ὅσῳ καὶ τρυφερὸς ποιητὴς μας κ. Ἰ. Τσιλιμίσκρας, ἐν τούτοις ἔγραφεν ὅ,τι ὑπηγόρευεν αὐτῷ ἡ καρδιά μετὰ τὴν ἀγνότητα ἐκείνην τῶν παλαιτέρων ἐντυπώσεων καὶ τὴν ἀναζητήσιν τῶν πολυσυνθέτων ποιητικῶν λέξεων, μία τῶν ὁποίων πολλάκις κατέχει ὁλόκληρον μέτρον ὁλοκλήρου στίχου. Ἀλλ' ἡ ἐποχὴ ἐκείνη φαίνεται ἀρεσκομένη εἰς τὴν σχολὴν, ἀφ' ἧς ὁ Καψοκέφαλος δὲν ἀπεμακρύνθη καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, καθ' οὓς καὶ ἔγραψε καὶ ἐδημοσίευσεν οὐχὶ μικροῦ λόγου ποιήσεις.

Ὁ Καψοκέφαλος κατέχει πλουσιωτάτην συλλογὴν ἀνεκδότων ποιημάτων καὶ πιστοτάτων μεταφράσεων, ἐὰν δὲ ταῦτα μετὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων ἐδημοσιεύοντο ὁμοῦ, ὀγκῶδες θ' ἀποτελεῖτο ἔργον ἐκ πεντήκοντα καὶ πλέον τυπογραφικῶν φύλλων. Δυστυχῶς καὶ διὰ λόγους εὐνοήτους ἀδυνατεῖ νὰ ἐκδώσῃ ταῦτα, δι' ὧν ἱκανὴν θὰ προσέθετε φήμην εἰς τὸ ὄνομά του· διότι, ἐν ἡ ἐποχῇ ζῶμεν ὀλίγιστοι μὲν εἶνε οἱ λάτρεις τοῦ καλοῦ καὶ ὡραίου, ἄμετροι δὲ οἱ τῆς ὕλης προσκυνηταί.

Ὁ Καψοκέφαλος ἐργάζεται μετὰ ὅλην τὴν ἐνέργειαν καὶ ζέσιν τῆς νεότητος, τῆς φρονίμου νεότητος, ἥτις εὐχάριστον ἐπιφυλάσσει τὸ γῆρας. Ὁ εἰς αὐτὸν ἀτενίζων νομίζει ὅτι ἔχει πρὸ αὐτοῦ νεανίαν. Σχηματίζας ἰδανικὸν κόσμον ζῇ εὐχαρίστως ἐν αὐτῷ, ἡ δὲ καρδιά του, ἡ καρδιά ἥτις οὐδέποτε γηράσκει ἐνὸςφω τρέφει τὰς εὐγενεῖς αὐταπάτας παρελθούσης τινὸς ἐποχῆς εὐδαίμονος, ἔχει μεταβληθῇ εἰς ἀγιαστήριον, ἐνθα καίεται λιθανωτὸς εἰς τὴν πατρίδα, τὴν θρησκείαν, τὸν ἔρωτα, εἰς ὅ,τι καλὸν καὶ ὡραῖον ἐν τῇ φύσει ὑφίσταται. Τοιοῦτος ὁ ποιητὴς Ἀριστείδης Καψοκέφαλος, περὶ οὗ πολλὰ ἡδυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ ἐν ἄλλῃ περιστάσει ἐκτενέστερον θέλωμεν διαλάβει.

Ζακύνθος 1900.

Λεωνίδας Χ. Ζῶνης

Σημειώσεις. Καὶ ἕτερος Ἀναστάσιος Καψοκέφαλος διέπρεψε, κατὰ τὸ 1600, ἐπὶ γλωσσομαθείᾳ, διατρέψας ἐν Ἐνετίᾳ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. (Ὁρ. καὶ Ν. Κατραμῆ «Φιλολογικὰ Ἀνάλεκτα Ζακύνθου» σελ. 300). Ἐν δὲ τῇ ἐν ἔτει 1663 διαθήκῃ τοῦ Κωνσταντίνου Καψοκέφαλου ἀναγινώσκομεν «...ὅταν πεθάνω νὰ μὴν τρομίζουνε νὰ φέρουνε μοιρολοήστρα.» (Ὁρ. Σ)γράφον Ζακύνθου Ἰ. Σκουλογένῃ-σ-142). Ἡ οἰκογένεια Καψοκέφαλου ἐνεγράφη ἐν τῇ Χρυσοβίβῳ μετὰ τῶν εὐγενῶν τῆς νήσου τῷ 1598 αὐτῇ δὲ ἀνήκε καὶ ὁ ἐν τῇ πόλει ναὸς τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος. Τὰς ἱστορικὰς σημειώσεις ἐλάβομεν ἐκ τῶν ἐγγὺς πηγῶν. (1) Stampa della famiglia Capsochealo (2) Reg. Ducale ecc. 1680-1789 pag. 153—230. (3) Reg. Terminazioni ecc. 1764 p. 124 καὶ (4) Ληξιαρχικὰ βιβλία τῶν ναῶν Ἁγ. Παντελεήμονος καὶ Εὐαγγελιστρίας, ἅπαντα ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ ἡμῶν τηρούμενα.